

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan dne 26. maja 1899.

Vsebina: (Št. 93—96.) 93. Ukaz, s katerim se, dopolnjuje začasni red plovstva in porečne policije za Donavo z dne 31. avgusta 1874. l., ukrepajo določila za uravnavo plovstvenega prometa v rečnih ožinah pri Schlägen-u in pri takozvanem Windstoss-u. — 94. Ukaz, obsegajoč prenapredbo z ukazom z dne 18. avgusta 1897. l. izdanih določil o prevažanju nevarnih, ne med raznesila spadajočih reči in pa jedkih tvarin po Labi od Melnika do avstrijsko-nemške meje. — 95. Ukaz, s katerim se, izvršuje zakon z dne 27. maja 1885. l. oziroma dopolnjuje ukaz z dne 4. avgusta 1885. l., izdajajo naredbe o prometu z raznesilnimi netili. — 96. Ukaz gledé prometa z varnostnimi raznesilnimi preparati, ki so podvrženi monopolu za smodnik.

93.

Ukaz trgovinskega ministrstva z dne 15. maja 1899. l.,

s katerim se, dopolnjuje začasni red plovstva in porečne policije za Donavo z dne 31. avgusta 1874. l. (drž. zak. št. 122), ukrepajo določila za uravnavo plovstvenega prometa v rečnih ožinah pri Schlägen-u in pri takozvanem Windstoss-u.

V porazumu s c. kr. ministrstvom za notranje stvari in za poljedelstvo se ukazuje tako:

Oddelek II A (posebna določila za Gornje Avstrijsko) z ukazom trgovinskega ministrstva z dne 31. avgusta 1874. l. (drž. zak. št. 122) izdanega začasnega reda za plovstvo in porečno policijo za Donavo se dopolnjujejo z nastopnimi določili:

„Pri Schlägen-u (258 km od Dunaja navzgor) in pri takozvanem Windstoss-u (241 km od Dunaja navzgor) je v prid varnosti plovstvenega prometa skozi rečne ožine, ki so na teh mestih, ustanovljena služba za dajanje znamenj.

Predpisi, ki se izdajejo gledé službe za dajanje znamenj na oznamenjenih krajih, so naslednji:

a) Za ožino reke pri Schlägen-u.

Vsak parnik, vozeč se po vodi navzdol, naj daje pri Regensburgerhaufen-u km 259/260, vsak parnik, vozeč se po vodi navzgor, pri Ortmann-u km 256 opetovano dolga zategnena znamenja s parno piščalko. S tem se naznanja organu, kateremu je naročeno dajanje znamenj v Schlägen-u, da se bliža parnik.

Straža za znamenja naj po tem naznanilu gleda okoli in naj, ako bi se ob istem času peljal kak parnik pri Regensburgerhaufen-u po vodi navzdol in pri Ortmann-u navzgor, na prostem prostoru pred krčmo v Schlägen-u veje z rudeče-belo zastavo, v znamenje, da naj navzgor vozeči parnik navzdol vozečega počaka pod ožino reke.

Z rudeče-belo zastavo se veje ob naznanilu navzgor vozečega parnika tudi tedaj, ako se vidijo veslenice ali plavi pri Regensburgerhaufen-u ploveči navzdol. Navzgor vozeči parnik naj te navzdol ploveča plovila počaka tudi pod Schlägen-om.

Ako dá znamenje s parno piščalko navzgor vozeča ladija, ne da bi se videla navzdol vozeča ladija, ali obratno ako dá znamenje navzdol vozeča ladija, ne da bi se videla navzgor vozeča, ni treba razobesiti rudeče-bele zastave in v tem primeru je prevoz svoboden.

Ako je torej znamenje z zastavo razobešeno, naj navzgor vozeči parnik počaka pod ožino reke, da se pripeljejo navzdol vozeči parniki ali navzdol ploveče veslenice in plavi skozi njo, ako pa ni znamenja, se lahko pelja brez ovire skozi ožino reke

b) Za ožino reke pri takozvanem Windstoss-u

naj veljajo enaki predpisi kakor za Schlägen z merilom, da se razobesi tukaj znamenje z zastavo pri „Busenmühle“ na levem bregu Donave (*km* 241), da naj dá znamenje s parno piščalko navzdol vozeči parnik v „Öxelau“ (*km* 243), navzgor vozeči parnik v Sommerbergu (pod *km* 240) in da naj poslednji pod „Busenmühle“ počaka, da se pripeljajo navzdol vozeči parniki, veslenice ali plavi skozi ožino reke.

Spredaj stoječa nova določila tvorijo odslej točko I v oddelku II A, kojega dosedanji točki I in II dobita oznamenilo II, oziroma III.

Ta ukaz stopi v veljavo z dnem, katerega se razglasi.

Di Pauli s. r.

94.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 16. maja 1899. l.,

obsegajoč preuredbo z ukazom z dne 18. avgusta 1897. l. (drž. zak. št. 191) izdanih določil o prevažanju nevarnih, ne med raznesila spadajočih reči in pa jedkih tvarin po Labi od Melnika do avstrijsko-nemške meje.

Na podstavi dogovora, ukrenjenega s cesarsko nemško vlado, se s tem razveljavlja v predzadnjem odstavku ministrskega ukaza z dne 18. avgusta 1897. l. (drž. zak. št. 191), s katerim so se izpremenila določila, izdana z ukazom z dne 12. decembra 1895. l. (drž. zak. št. 190) o prevažanju nevarnih, ne med raznesila spadajočih reči, in pa jedkih tvarin po Labi od Melnika do avstrijsko-nemške

meje, obsežena prepoved prevažati po Labi čisto žvepleno kislino kakršne koli koncentracije v posodah iz kovanega železa.

Ta ukaz stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.

Thun s. r.

Di Pauli s. r.

95.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, trgovino, železnice, poljedelstvo, finance in deželno bran porazumno z državnim vojnim ministrstvom z dne 19. maja 1899. l.,

s katerim se, izvršujú zakon z dne 27. maja 1885. l. (drž. zak. št. 134), oziroma dopolnjuje ukaz z dne 4. avgusta 1885. l. (drž. zak. št. 135) izdajajo naredbe o prometu z raznesilnimi netili.

§. 1.

Raznesilna netila, n. pr. raznesilne kapice (reznesilne [strelne] kapice) in podkopna netila, kojih učinek se provzroči z elektriko ali z drgnjenjem, je imeti do časa rabe stroga ločena od drugačnih eksplozivnih predmetov.

Za vsako vrsto prevažanja morajo biti tako zamotana, kakor je predpisano z določili o železniškem prevozu.

Na zunanji strani omota je vedno napraviti v zmislu zgoraj omenjenega določila sestavljeno podučilo, ki obsega v obliki, lahko umevni za osebe, ki ravnaajo z raznesilnimi netili, vse varnostne naredbe, kako se odpre omot, kako se jemljejo iz njega posamezna raznesilna netila, in ki zlasti svavi, da se ne uporablja sila, sunec ali udarec in pa da svavi nevarne bližine ognja in luči.

§. 2.

Pravico prodajati raznesilna netila imajo, ako jih ne prodajajo neposredno vojaški zavodi ali organi vojaške uprave, le tiste osebe, ki so dobile od pristojnega obrtnega oblastva za to dopustilo.

Dopustilo se more dodeliti samo za določen kraj in samo tedaj, ako so tam primerne, od

oblastva za pripravne spoznane prostornosti za shranjevanje.

Te prostornosti morajo biti od skladišč za raznesila povsem ločene in tako urejene, da leže raznesilna netila varno in da jih je moči brez nevarnosti jemati iz njih.

Prodajalci so dolžni, kolikor se dá, sprejemati raznesilna netila, ki jim jih odda oblastvo, da jih shranijo začasno.

§. 3.

Raznesilna netila smejo, izvzemši primer drugega odstavka §. 6, prodajalci (fabrikanti) takih netil oddajati le tistim osebam ali podjetjem, ki so dobili oblastveno dovolilo, da jih smejo prejeti.

To dovolilo se sme razen prodajalcem, dati samo, ako se po osebnih razmerah prosilca in po razmerah obrata ni bati nikake zlorabe in če so dane od oblastva za pripravne spoznane prostornosti za shranjevanje, in pa uveti za izvedeno porabo netila.

§. 4.

Raznesilna netila se smejo oddajati samo na podstavi oblastveno izdane dobavne knjige ali prejemalnice.

Te izkaze naredi politično oblastvo prve stopinje, v krajih, kjer so posebna cesarska varnostna oblastva, ta oblastva.

Napravne stroške naj plača stranka.

Dobavne knjige se dajejo prodajalcem, potem takim osebam, ki trajno potrebujejo raznesilna netila za obrat svojega obrta ali opravila, n. pr. posestnikom rudokopov, stavbnim podjetnikom, posestnikom kamnolomov in enakim.

Da jih dobé druge osebe od primera do primera, se izdajejo prejemalnice.

Ako se pripeté zlorabe ali ako nastopijo okoliščine, vsled katerih se je bati zlorab, tedaj naj oblastvo odzame dobavne izkaze in naj gledé že dobljenih raznesilnih netil odredi, kar je potrebno iz javnih ozirov.

Za dobavne knjige navadno ni ustanoviti dobe veljavnosti.

Ako okoliščine utemelje izjemo, more oblastvo omejiti dobo veljavnosti dobavnih knjig na določen čas.

Prejemalnice je narediti za določeno dobo veljavnosti, ki ne sme presegati tri mesece, računaje od dneva, katerega se je izdala prejemalnica.

Ustanavlja dobo veljavnosti se je držati načela, da naj bode dobava čim bliže času porabe.

Oddajaje prejemalnice naj oblastvo tudi določi in v prejemalnici poočiti, v katerem času se mora količina raznesilnih netil porabiti v povedani namen.

Veljava prejemalnic in dobavnih knjig s časno omejitvijo mine, ko preteče v njih ustanovljeni čas.

Prejemalnice postanejo tudi neveljavne, kakor hitro se je dobila v njih za dobavo dovoljena množina raznesilnih netil.

Na prejemalnice, ki so postale neveljavne, se ne smejo dajati raznesilna netila.

Ako je potekel čas, določen v prejemalnici za porabo dovoljene množine raznesilnih netil, ne da bi se bila porabila množina raznesilnih netil, naj upravičeni prejemnik to naznani oblastvu, ki je izdalo prejemalnico, in ako oblastvo ne podaljša dobo porabnosti, naj se neporabna množina raznesilnih netil odda ali izdelovalcem, prodajalcem ali z dovoljenjem oblastva upravičenim prejemnikom z opomnjo na prejemalnih izkazih poslednjih.

Enako je ravnati, ako je, ko se je nehala ali opustila kako opravilo ali kako podjetje, za kojega obratovanje so se dobivala raznesilna netila, še kaj neporabljenih raznesilnih netil.

Čete, zavodi in oblastva oborožene sile ne potrebujejo posebnega dovolila za dobavo.

§. 5.

Dobavne knjige naj obsegajo:

- a) Ime (firmo) upravičenega prejemnika;
- b) obrat ali opravilo, za kojega obratovanje se neprenehoma potrebujejo raznesilna netila;
- c) obratovališče;
- d) eventualno dobo veljavnosti.

Prejemalnice naj obsegajo:

- a) Ime (firmo) upravičenega prejemnika;
- b) namen dobave;
- c) vrste raznesilnega netila;
- d) njih množine;
- e) kraj shrambe in kraj porabe;
- f) za dobavo določeni čas.

Oddajaje raznesilna netila naj oddajalec v dobavni knjigi ali na prejemalnici vpiše njih vrsto in množino, dodavši dan in svoj podpis.

V ta namen je dobavne knjige z jukstami tako urediti, da se na posameznih listih drug poleg drugega stoječe, počiti na eni strani naročilo in na drugo strani dajatev pod isto tekočo številko s podatki, katere je primerno izpolniti.

Prodajalec (fabrikant) ima pravico, na podstavi izreznice, ki imajo uradni pečat oblasti, oddajati naročena raznesilna netila.

Vsakočasno naročilo in dajatev naj podpiše naročnik, oziroma prodajalec.

Izreznico, ki jo je izpolnil prodajalec, je oddajaje pošiljatev poslati nazaj in jo v dobavni knjigi na dotičnem mestu trajno prilepiti.

Dobavne knjige in prejemalnice naj njih posestniki skrbno branijo vsake zlorabe in jih ne smejo odstopiti drugim osebam.

§. 6.

Prodajalec (fabrikant) naj piše o prodaji raznesilnih netil beležno knjigo, v kateri je napisati odjemnika, čas oddaje, oddano vrsto in nje množino, in pa izkaz upravičenih prejemnikov, naznanivši dovoljujoče oblastvo, dan in številko. Izdaje dobavne knjige, oziroma prejemalnice in številko izreznice dobavne knjige.

Ob pošiljatih, ki naj se izvozijo iz deželnega ozemlja, zastopanega v državnem zboru, naj se v beležni knjigi prodajalca počiti odjemnik, čas oddaje, oddana vrsta in nje množina in oziraje se na tiste listine, na kojih podstavi se je oddala, dan in številka dovolila (spremnice) in pa tisto oblastvo, ki je izdalo dovolilo (spremnico).

§. 7.

Delodavec skrbi za to, da se prostornosti za shranjevanje dobro zapirajo in nadzorujejo, da od-

dajajo raznesila iz njih zanesljive osebe in samo v množini, ki se rabi tedaj, in da spravijo delavci neporabljen netila ob koncu delovnega časa (dela) nazaj in jih shranijo na varnih, za shranjevanje pripravnih krajih, toda strogo ločena od raznesilnih preparatov.

Osebe, katerim je naročeno nadzorovanje prostornosti za shranjevanje, naj zlasti skrbé za to, da se natančno izpolnjujejo podučila, napravljena na omotih, o ravnanju, kedar se odpira ali kedar se jemljejo posamezna netila iz njih, in da ta netila ne ležé gola okoli temveč se hranijo v originalnem omotu.

Te osebe so tudi odgovorne za to, da se raznesilna netila in raznesilni preparati ne dadó h kratu isti osebi in jih tudi ista oseba ne nese h kratu na kraj porabe.

Nadzorovalnemu osebju in delavcem je prepo-vedano, jemati raznesilna netila v svoja stanovanja ali v druga nego v prvem odstavku oznamenjena hranišča, porabljeni jih v kak drug namen nego, za katerega so se jim dala, ali jih oddajati drugim osebam.

Delodavci so dolžni pisati beležne knjige, v katerih je oznameniti delavcu oddane vrste raznesilnih netil in njih množine.

§. 8.

Prestopki tega ukaza se kaznujejo, v kolikor jih ni kaznovati po obstoječih zakonih, zlasti po zakonu z dne 27. maja 1885. l. (drž. zak. št. 134), po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198), z globami do 100 goldinarjev ali z zaporom od 6 ur do 14 dni.

§. 9.

Spredaj stoječa določila stopijo v veljavo z dnem, katerega se razglasé.

Thun s. r.

Welsersheimb s. r.

Wittek s. r.

Kast s. r.

Kaizl s. r.

Di Pauli s. r.

96.**Ukaz ministrstev za notranje stvari, trgovino, železnice, poljedelstvo in finance, porazumno z državnim vojnim ministrstvom z dne 19. maja 1899. l.,**

gledé prometa z varnostnimi raznesilnimi preparati, ki so podvrženi monopolu za smodnik.

§. 1.

Predmet tega ukaza so tisti monopolu za smodnik podvrženi raznesilni preparati, ki se morejo spraviti do razpoka samo z raznesilnimi netili, in ki pridejo torej z izrečnim oznamenilom „varnostni“ raznesilni preparati (§. 6) v promet.

Za raznesilna netila v zmislu spredaj stoječega odstavka naj zlasti veljajo: raznesilne kapice (raznesilne [strelne] kapice) in podkopna netila, kojih učinek se provzroči z elektriko ali z drgnjenjem.

§. 2.

Pravico prodajati varnostne raznesilne preparate imajo razen dotičnih vojaških zavodov, samo prodajalci smodnika, ki imajo dopustilo.

§. 3.

Varnostne raznesilne preparate je do časa porabe imeti strogo ločene od raznesilnih netil.

Organi, poklicani za nadzorstvo, naj posebno pazijo na to okolnost.

§. 4.

Prevažanje varnostnih raznesilnih preparatov ni podvrženo predpisom, merodajnim za raznesilne predmete, z omejitvijo, ki sledi iz §. 3.

Ti predmeti se morajo zamotati v lesenih sodih, zabojih ali kovinskih posodah.

§. 5.

Shranjevati se morajo tudi varnostni raznesilni preparati zanesljivo zaprti.

Sicer pa je njih hramba podvržena tudi samo omejitvi, ki sledi iz §. 3.

§. 6.

Preparati, ki so predmet tega ukaza, se označujejo na paketih, v katerih so združeni iz preparatov narejeni patroni, kakor tudi na zunanjih shrambah.

V ta namen obsegajo lepaki, prilepljeni na shrambah, poleg oznamenila vrste in državne zaloge, iz katere je preparat, zaznamek:

„Za ta varnostni raznesilni preparat veljajo določila ministrskega ukaza z dne 19. maja 1899. l. (drž. zak. št. 96)“.

Lepaki so na zunanjih shrambah prilepljeni tako, da se morajo raztrgati, kedar se shrambe odpró.

§. 7.

Prestopki tega ukaza se kaznujejo, v kolikor jih ni kaznovati po drugih zakonih, po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198) z globami do 100 goldinarjev ali z zaprom od 6 ur do 14. dni.

§. 8.

Spredaj stoječa določila stopijo v veljavo z dnem, katerega se razglasé.

Thun s. r.

Wittek s. r.

Kast s. r.

Kaizl s. r.

Di Pauli s. r.

